

Inleiding

In opdracht van Buro Stedenbouw B.V. is door Greenhouse Advies B.V. voorliggende quickscan archeologie opgesteld voor het plangebied herontwikkeling Hotel De Plasmolen te Plasmolen in de gemeente Mook en Middelaar. Aanleiding is de voorgenomen functiewijziging in het Bestemmingsplan en de beoogde realisatie van woningbouw binnen het plangebied. De quickscan behandelt het aspect archeologie voor bovengenoemd plan en ruimtelijke ontwikkeling. Op onderstaande afbeelding is het plangebied te zien.

Afbeelding 1: Het plangebied ligt in het zuidelijk deel van perceel 1156 (ten zuiden van het water) en ter hoogte van perceel 467, 468 en gedeeltelijk 2328. Bron: PDOK.

Voorgaand onderzoek

Raadpleging van het archeologisch informatiesysteem van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (Archis3) toont dat het plangebied ter hoogte van een archeologische onderzoeksmelding ligt (afbeelding 2). Het betreft een onderzoeksmelding (2180766100) van een bureauonderzoek en een booronderzoek uit 2008 door BILAN.¹ In Archis3 staat vermeld dat het een karterend booronderzoek betreft, op het rapport staat echter verkenkend booronderzoek. Binnen het onderzoeksgebied (1,3 ha) zijn negen boringen gezet.² Daarmee betreft het hier een verkennend booronderzoek. Op basis van de resultaten van het voorgenoemde onderzoek van BILAN is geadviseerd het plangebied vrij te geven; er werd een verstoorde en/of afgetopte bodemopbouw ('sterk antropogeen beïnvloed') aangetroffen en enkel recent antropogeen materiaal opgeboord. De middelhoge archeologische verwachting werd daartoe afgezwakt naar een lage archeologische verwachting en er werd geen nader onderzoek geadviseerd.³ Er staat niet in het rapport of de bevoegde overheid dit rapport ook heeft beoordeeld en of deze het selectieadvies heeft overgenomen in een zogenoemd selectiebesluit.

¹ De Boer, E., 2008. BILAN. RAPPORT 2008/114. Mook en Middelaar – Plasmolen (L), Rijksweg. Archeologisch bureau- en inventariserend veldonderzoek (verkenkende fase). Fontys Hogescholen. Tilburg. BILAN bestaat tegenwoordig niet meer en is overgenomen door BAAC (red.)

² Idem, p. 20. (Edelmanboor, 7 cm Ø, 2x stuit)

³ Idem, p. 22-24.

Afbeelding 2: Uitsnede kaart uit Archis3 ter hoogte van het plangebied. Het plangebied ligt binnen een onderzoeksmelding (oranje lijn en meldingsnummer 2180766100) maar ook gedeeltelijk ter hoogte van een AMK-terrein (16227). Bron: RCE

AMK (Archeologische Monumentenkaart)

Het plangebied maakt deel uit van een archeologisch monumentaal terrein van hoge archeologische waarde, bekend als AMK-terrein 16227. Dit betreft de oude dorpskern van Plasmolen. Binnen dit terrein worden daartoe oude bewoningssporen (grondsporen, structuren en objecten) verwacht vanaf de late middeleeuwen. Op korte afstand ten noordoosten van het plangebied ligt het archeologisch monumentale terrein van de Romeinse villa van Plasmolen (AMK 1034, donkerpaars op afbeelding 2).

Vondsten

In de waterplas (direct ten noorden) werden in de jaren 1930 complete handgevormde aardewerken potten, crematieresten en een ijzeren object uit de late Bronstijd aangetroffen en werd dit vondstcomplex gerekend tot een urnenveld (melding 3183951100). Verder werden in de nabije omgeving van het plangebied sporen van menselijke aanwezigheid aangetroffen uit de lange periode van de Nieuwe Steentijd tot de Nieuwe tijd. Deze bestaan uit vondsten van (bewerkt) vuursteen, stenen bijlen, aardewerk als ook grafheuvels.

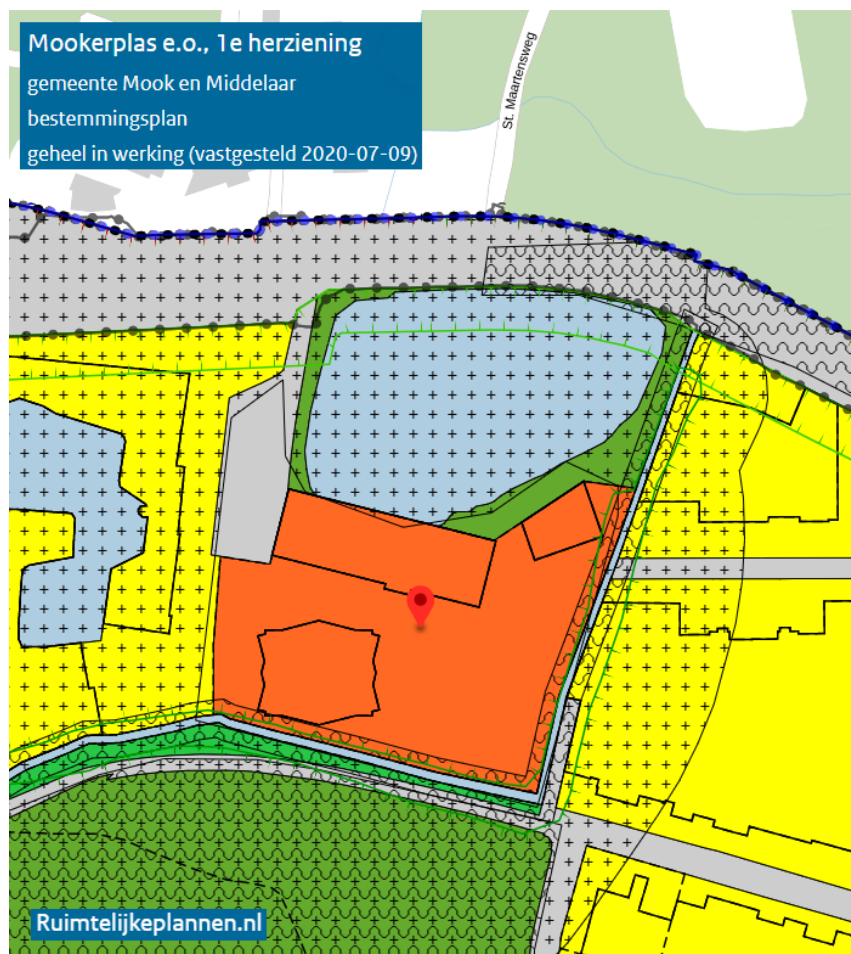
Archeologiebeleid

Het plangebied ligt volgens de gemeentelijke archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart in een zone met een hoge verwachting.⁴ Dit lijkt voornamelijk gerelateerd aan de historische kern van Plasmolen.

⁴ Verhoeven, M., en G.R. Ellenkamp 2007. Op een terras langs de Maas: een archeologische verwachtings- en beleidsadvieskaart voor de gemeenten Gennep, Mook en Middelaar en Bergen. RAAP-Rapport 1644. RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.

Het archeologiebeleid van de gemeente Mook en Middelaar is primair ondervangen in de bestemmingsplannen. Volgens het vigerend Bestemmingsplan Mookerplas e.o., 1^e herziening (2020-07-09)⁵ ligt het plangebied binnen een zone waar geen Waarde – Archeologie van toepassing is verklaard en dus vrijgesteld van archeologisch onderzoek voorafgaande aan een ruimtelijke ontwikkeling of ter verkrijging van een omgevingsvergunning. Het gebied er omheen, binnen hetzelfde bestemmingsplan, heeft wel een Waarde – Archeologie (artikel 21), zie afbeelding 3.

De zone waaraan geen Waarde – Archeologie is toegeschreven en waarbinnen het plangebied voor het merendeel ligt, komt overeen met de onderzoeksbegrenzing van BILAN (zie eerder en vergelijk afbeelding 2 en 3). Dat onderzoek zal dus hebben geleid tot de vrijstelling voor archeologie of het ontbreken van de Waarde – Archeologie binnen het Bestemmingsplan Mookerplas e.o. aldaar. Daartoe mag worden aangenomen dat de gemeente Mook en Middelaar het advies van BILAN uit 2008 heeft overgenomen (selectiebesluit).

Afbeelding 3: Uitsnede Bestemmingsplankaart Mookerplas e.o. Het plangebied ligt binnen de oranje (horeca) zone zonder ++. De ++ corresponderen met Waarde – Archeologie.

Conclusie

Het plangebied ligt in een omgeving met een (kans)rijk bodemarchief vanwege de ligging binnen de oude dorpskern van Plasmolen (AMK-terrein) en de prehistorische en Romeinse vondsten die in de nabijheid zijn gedaan. Daarentegen maakt het plangebied deel uit van een al archeologisch onderzocht terrein (BILAN / De Boer 2008). Dat onderzoek concludeerde met een lage archeologische verwachting en het advies tot vrijgave of geen nader onderzoek. In het vigerend Bestemmingsplan lijkt dit advies te zijn overgenomen. Daartoe ligt het in de lijn der verwachting dat de bevoegde overheid thans geen archeologisch onderzoek meer zal verlangen ter ruimtelijke onderbouwing voor de beoogde functiewijziging en nadien ter verkrijging van een Omgevingsvergunning. De bevoegde overheid neemt het besluit in deze.

⁵ NL.IMRO.0944.BPMOOKERPLASEO2016-VA03 en https://www.ruimtelijkeplannen.nl/documents/NL.IMRO.0944.BPMOOKERPLASEO2016-VA03/r_NL.IMRO.0944.BPMOOKERPLASEO2016-VA03.html